

1927

MATI IN GOSPODINJA

Št. 8.

Mir v hiši.

Od mrtvih vstali Zveličar je vselej, kolikorokrat je v 40 dneh po vstajenju svoje apostole obiskal, pozdravil z lepim pozdravom »Mir vam bodi!« In res je to največja dobrota na svetu. Kako občudujemo one družine, kjer žive v miru in celo leto ne pride pri njih do prepira in prerekanja, seveda še mnogo manj do zmerjanja in preklinjanja! Nasprotno pa, kako neprijetno nam je, če pridemo v družino in moramo biti priče domačih preprirov, prerekanj, zmerjanj in morebiti če česa drugega.

Nočemo trditi, da je vsakega nemira v družini kriva mati-gospodinja; saj vemo, da je mnogo gospodarjev in družinskih očetov, ki mislijo, da brez nemira in zmerjanja ne morejo živeti. Smelo pa rečemo, da je prav mnogo slučajev, da tudi mati-gospodinja povzroči nemir, ali na ta vsaj ne prepreči. Poglejmo nekaj slučajev!

Mnoge žene so, ki hočejo zavzeti gospodarjevo mesto, ne pa biti gospodinja, kar jim gre. Takoj pri vstopu v zakon že stremijo samo za tem, naj stane, kar hoče. Nič zato, če je prepir na dnevnem redu, da le uveljavijo svojo voljo! Ne le, da pri tem pozabijo na svojo žensko čast spoza-bijo se tudi sicer tako daleč, da so slepe za vse drugo in zanemarijo vzgojo in svoje gospodinske dolžnosti. Nemir in prepir mora biti stalen gost v taki hiši.

Mnogokrat pa so poleg te ženske napake, ki povzroča prepir v družini, tudi še druge, n. pr. ljubosumnost, skopost ali tudi razsipnost, čezmerno uživanje, ničemurnost i. dr. vzrok vsakovrstne razdvojenosti v družini.

»Pa,« tako slišim oporekati, »ali naj žena vedno le molči, k vsemu le pritrdi in nikoli ust ne odpre?« In zopet: »Ali je pa tisto, kar možje store, tudi res samo prav in dobro? Ali naj bo žena sužnja, ne pa enakovredna pomočnica?« — »Ali ni le pravica, ampak tudi dolžnost, da žena povzdigne svoj glas, kadar vidi na možu, na vrdigne svoj glas, kadar vidi na možu, na otrocih, na poslih kaj takega, kar ni prav?«

Vsem tem ugovorom nakratko lahko takole odgovorimo: Ni treba, da žena samo molči. Njena dolžnost in pravica je, da soodločuje v vseh družinskih zadevah. Odvisno je le od tega, kako to stori in kdaj to stori; kajti od tega je največ odvisen mir pri hiši.

Če je ženi res na tem, da ohrani mir v družini in zato opušča vsako nepotrebno govorenje, potem tudi rada počaka primernega časa, ko lahko pove svoje mnenje. In takrat stori to mirno, resno, toda dobrohotno. Vpliv njenih besed bo potem res tak, kakršnega si je želela.

Zelo nespametno ravnaajo one matere, ki v prisotnosti otrok in poslov delajo obračune s svojim možem. Ne samo to, da pride pri tem do prepira, ampak mož je gotovo tudi užaljen, oba pa izgubita na spoštovanju, ki jima ga je družina dolžna.

Vselej pa, kadar ima gospodinja komu v družini kaj za povedati, ga opomni ali grajati, naj to stori na primeren način brez vpitja in kričanja. Saj ni treba, da cela sosesčina ve, kaj se v tvoji hiši godi.

Mati-gospodinja, ki misli na to, da je življenjska sreča družine v njenih rokah in zavisi od tega, če je baš ona razumna, mirna, tiha, dobra in ljubeča, ali pa vedno nemirna, razburjena, jezna in prepirljiva, če dalje misli na to, da je njeno obnašanje in njen zgled odločujoč na bodočnost njenih otrok, taka mati-gospodinja gotovo ne bo pomišljala, ampak se bo imela vedno vso in tudi jezik v oblasti. Saj sama uvidi, da je mir pri hiši in v družini največje dobro na svetu in ga je sam Bog položil v njene roke, da z njegovim blagodejnim vplivom skuša osrečiti svojo družino.

Skrb za bolnike.

PO GOSPODA

Tega strahu se pa mnogi zelo zelo boje. Po gospoda — potem pa smrt! Povej takemu siromaku, da jih je že mnogo našlo zdravje, čeprav jih je duhovnik že pripravil na smrt in da je notranji mir, mir vesti, za zdravljenje kar naravnost potreben. To zadnje zatrjujejo tudi mnogi zdravniki. Čimbolj je bolnik miren, tembolj napreduje zdravje.

Seveda: enkrat je odločeno človeku umreti. Večno ne bo nihče živel na zemlji. Ni mogoče. Kaj bi pa delali, če bi morali biti vsem ljudem v napotje!

Če pride duhovnik bolnika predevidati, pripravi sobo primerno za sveto opravilo. Najbolje je, če jo to soba, kjer leži bolnik.

Mizo pregrni. Na prst postavi križ in dva svečnika z voščeniimi svečami. Pripravi posodo z blagoslovljeno vodo; vanjo deni smrekov vršiček, pašpanovo vejico ali kaj podobnega, da duhovnik lahko poskropi sobo in bolnika. Pripravi še drugo posodo z vodo za umivanje prstov, kar stori mašnik po sv. obhajilu in po maziljenju s sv. oljem. Najbolje je, da pripraviš mlačno vodo, ker gre pri mlečni vodi olje veliko lažje od prstov. Pripravi za zbrisanje prstov po maziljenju s sv. oljem še košček suhega kruha — ne svežega! — ali pa malo soli. Pa ne cel krožnik, kakor to marsikje naredi. Trikrat preveč! Prav tako pripravi nekaj prediva ali 5 koščkov bombaža za zbrisanje bolnika ob maziljenju. Pred mizo postavi ne previsok klečalnik.

Obvesti o tem dejanju sosedo, če ne ti bodo zamerili. Pa je tudi res lepo, če mnogo ljudi čaka ob hiši na mašnika, ko prinese bolniku zadnjo tolažbo na zemlji.

Med spovedanjem lepo glasno molite v veži; na kako znamenje pridite v sobo,

Ramgarn za moške obleke

se dobro kupi

R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

da ste priča sv. obhajila. Med maziljenjem s sv. oljem lahko molite eno skrivnost sv. rožnega venca. Glejte tudi, da boste pri litanih pravilno odgovarjali: »Prosi zanj!« ali: »Prosi zanj!« oziroma: »Reši ga (jo) Gospod!«

TESTAMENT.

To je pa drugi strah.

In vendar je prav, da bolnik svoje časne zadeve preikomogoče uredi. Tudi testament ne spada po svojem bistvu med poslednje reči človekove.

O testamentu samo par besedi.

Če si korenjak, lahko greš k notarju, pa tam narediš svoj testament. Kako, ti bo že notar povedal.

Če znaš sam pisati, ga lahko sam spišeš in hraniš. Če hočeš kaj prenameniti, lahko vsak hip prenameniš. Prav je, če tudi poveš, zakaj si prenamenil.

Če pa ne znaš ali ne moreš več pisati, pa pokliči tri može, pa jim povej in razloži svojo voljo. Tudi to še lahko popraviš. Najbolje je, da ti može niso tvoji sorodniki; nikdar pa ne smejo biti tvoji dediči.

Pravilo ti bodi: Eden izmed tistih, kateremu zapuščas svoje imetje, mora biti glavni dedič. Temu zapustiš vse svoje premoženje; naročiš mu pa, kaj in koliko mora izplačati za tvoj pogreb, svojim sorodnikom, za dobre namene itd.

Če komu izmed svojih nič ne daš, povej tudi zakaj mu nisi nič volil.

To ob kratkem. Več o testamentih najdeš v mnogih knjigah n. pr. dr. Ivan Tavčar »Slovenski pravnik«.

Za konec samo še: Radi testamenta še ne boš umrl. Zato se pa tudi ne huduj, če domači prigovarjajo, da naredi testament. Bolje, da ti pri zdravi pameti urediš svoje razmere, kakor da bi se tvoji za teboj pravdali in te še v grobu kleli...

Kuhinja.

Hrana za porodnice. (Konec.)

Pripomba. To, kar smo zapisali, so samo nasveti; važno pa je, da si prav v tistih dneh z napačno hrano mati ne spridi prebave. Domoljubova priloga bo v prihodnjih številkah prinesla navodila (recepte) za to in ono navedenih jedil. Sicer je bilo že precej gospodinskih tečajev, kjer so se dekleta naučila take kuhe. Ker prve dni porodnica ne sme vstati, naj pokliče koga iz sorodstva (kakšno dobro teto) ali prijateljico, da prevzame za prvo silo kuhanje. Vemo sicer, da se ne more vsaka držati vseh teh navodil, pa morda za kak dan pa le izbere primerno in lahko jed.

Juha iz telečje kosti. Deni v lonec četrtilne telečjih kosti, n. pr. od noge ali glave, in zalij s tričetrt litrom vode. Ko zavre, osoli in prideni juhi košček korenja, vejico zelene, koreninico peteršilja, vejico majarona, pol zrna lavorja in, da je juha rumena, nekoliko perja od suhe čebule. Pokrij in pusti, da juha počasi vre 1—2 uri. Potem jo precedi in zakuhaj.

Kurja juha. V liter vode deni kuhat četrt kokoši. Ko juha zavre, prideni koreninico peteršilja, košček korenja, vejico majarona, mali košček oreška in četrt lističa lavorjevega zrna. Juho pokrij in jo pusti vreti dve do tri ure, dalje ne. Pene ne pobiraj, saj itak padejo na dno. Preden juho zakuhaš in precediš, pusti jo štiri minute mirno stati, ne da bi vrela; na ta način se bo juha sčistila.

Zdrebavi vložki za v juho. Najprej vmešaj eno žlico masti ali surovega masla (za pol drobnega jajca) z rumenjkom debelega jajca. Napravi iz beljaka sneg in ga rahlo primešaj rumenjaku, ter končno primešaj še 4 žlice (10 dkg) pšeničnega zdroba. Sedaj pa takoj vzemi žlico, jo pomoči v juho, ki mora že vreti, in z njo zajemaj po pol žlice tega testa in ga spuščaj v juho, ki mora vedno vreti. (Testa ne smeš prav nič pustiti stati, ker bi sicer postali žličniki trdi in malo okusni.) Pokrij jih in jih pusti počasi vreti 20 minut.

Tekoči rezanci. V lončku zmešaj eno jajce, žlico mleka in polno žlico moka. Ko je gladko, vlijaj, lonček visoko držeč, v vrelo juho, da bodo rezanci prav tenki. Ko so rezanci juho pokrili, jih poberi s penovko in deni v drug lonec. Nato zakuhaš še ostalo in ko prevre, stresi nazaj rezance, ki si jih prej pobrala. Ko vse še kakih šest minut vre, postavi juho na mizo.

Ješprenj v mleku. Zvečer namoči četrt litra domačega ješprenja. Zjutraj ga pristavi k ognju, da zavre. Zavretega odlij in nanovo zalij z 1 litrom vode. Ko se je nekoliko povrel, ga osoli, zalij z litrom svežega mleka in počasi kuhaj najmanj dve uri. Ako hočeš ječmenček izboljšati, mu prideni veliko žlico kisle smetane.

Čaj z mlekom. Zavri četrt litra vode ter jo vlij v lonček, v katerega si dejala, kolikor s tremi prsti primeš, čaja, pokrij za 2—3 minute, toda vreti ne sme. Nato odcedi čaj s skodelico, prideni žličico sladkorja in približno četrt litra zavretega mleka. Ako hočeš, prilij še žličico konjaka in postavi s prepečenecem na mizo.

Šato z vinom. Mešaj nekaj minut v bolj globokem lončku rumenjaj in polno žlico sladkorja. Potem prilij 3—4 žlice vina in mešaj na ognju, da se zgosti in naraste.

Viaska juha. Št. 1. Deni v kozico za oreh masla in žličico sladkorja. Ko se sladkor nekoliko zarumeni, prideni pol kavine žličice moka, še nekoliko premešaj in zalij z osminko litra toplega vina in četrt litra vode, dodaj skorjico cimeta in košček limonove lupine, še nekoliko sladkorja po okusu in nekaj zrn soli. To vse pusti, da počasi vre četrt ure. V skodelici (šalci) pa zmešaj rumenjaj in žličico sladkorja in med vednim mešanjem precedi v ta rumenjaj juho, stresi vanjo opečene žemlje.

M. Remea.

Najcenejše, a vendar dobro kupite samo pri
JOSIP PETELINC-U

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

V LJUBLJANI

potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, tapetnike; žepne robce, nogavice, dežnike, nahrbtnike, palice, Solingen škarje, cepilne nože, nakit za obleke.

g

Vrt.

Zelenjadnice delimo v rane, srednje rane in pozne. Nekatere izmed njih so trdne in neobčutljive proti mrazu. Druge so mehke, občutljive proti mrazu, zato pozebejo, če jih nasadimo ob času, ko se je bati, da jih uniči srebrna slana. Berivka, redkvica, grah, peteršilj, zelena, korenček, špinača ne pozebe, če se tudi prikrade uničujoča morivka, slana. Po naših vrtovih že zelene in poganjajo zgoraj imenovane zelenjadnice.

Fizol, kumare in paradižniki so zelo občutljivi za mraz, zato počakamo s saditvijo do tedaj, ko za gotovo pričakujemo, da se slana s svojo smrtno koso poslovi od naših vrtov.

Fizol se po rasti deli v nizkega ali pritličnega in v visokega ali natičnega. Nekatere vrste nizkega in vse vrste visokega se rabi v kuhinji že v stročju. In le tak se priporoča za vrtno saditev. Nizki, ki v stročju ni užiten, se sadi le na njive.

Fizol je zelo občutljiv proti mrazu, zaradi tega se sme saditi šele v začetku in cel mesec majnik. Fizol se sadi ali polaga vrstoma v 6—7 cm globoke brazdice, ki se narede z ozko moliko. V vsako tako brazdico vržemo le po en fizol. Ker se fizol zelo razraste, bi več rastlin skupaj oviralo njegov razvoj. Brazdice naj bodo 20—25 cm narazen. Način tega sajenja velja za nizki ali pritlični fizol. Zemlja, kamor se sadi fizol, mora biti rahla in taka, ki ima dosti apna.

Pritlični fizol nasadi prvič v začetku majnika, drugi pa v drugi njegovi polovici. Tako boš imela celo poletje stročji fizol. Pozneje nasajen navadno ne uspeva. Grmičje obiraj do čistega. Za seme pusti toliko grmičev, kolikor ga meniš posaditi prihodnjo spomlad. Teh grmičev ne smeš obirati. Suho zrnce nizkega fizola ni posebno dobro, zato ga porabimo le v stročju za kuho. Nizkega fizola, ki se rabi v stročju, je več vrst. Naj jih imenujemo le par: dateljev voščeneč, zlotorumeni voščeneč in vojni mečnik.

Natiški fizol. Natiški fizol zraste visoko, zato mu moramo dati o pravem času kole-natiče za oporo. Najboljše je, da se količi poprej vsade v zemljo in šele potem še okrog količev nameče fizol. Okrog in okrog količev se napravi jamica 6—7 cm globoka. V to jamico se polaga fizol okrog in okrog kakih 7—9 zrn. Jamica se zasuje. Ko je fizol nekoliko dorastel, se osuje.

Fizolno stročje je z nitjo in brez niti. Te vrste fizol je zelo okusen v stročju in za poznejšo porabo zluščen v zrno.

Stročjega fizola je veliko vrst, kakor: cifuriski rubin, sedmograški spehovec, velikanski voščeneč in drobnji kifelčar. Pa še veliko drugih vrst.

Kumare. Kumare so doma v južni Aziji. Ker je njih dom gorki jug, so zelo občutljive za mraz. Rabijo dobro pognojeno rahlo zemljo in solčno lego. Kumare vzgajamo v toplih gredah in na prostem. Vzgojene v topli gredi se lahko presade na prosto. Vzgajajo se tudi v loncih. V lonce se nasadi 5—6 zrn kumarčnega semena in se lonci postavijo kraj štedilnika.

V drugi polovici majnika in v začetku junija se kumare presade na pripravljeno vrtno gredo. Par dni je treba presajene nežne sadike pokriti z vrečami, da jim solnce ne opali nežnega zelenja. Kumare je treba pridno zalivati in ko dorastejo, jih treba osuti. Pridelovanje na prostem je popisano v lanskim majnikovi številki »Domoljuba«. Kumare so vsepovsod priljubljene in udomačene.

Paradižniki. Paradižnikova domovina je južna Amerika. Proti mrazu je zelo občutljiv, zato mora imeti vseskozi solčno lego. Sadike se odgoje v topli gredi. V drugi polovici majnika se presade na prosto. Paradižnik zraste visoko. Dati se mu mora močna opora. Podolžni količi naj bodo 1 in pol metra visoki in dobro zabiti v zemljo. Za stransko oporo naj bodo late nabite na količe. Privezovati jih začni prav kmalu, ker glavno steblo ne sme biti krivo raščeno. Zemljo zahteva paradižnik dobro pognojeno in rahlo. Zalivati se mu mora obilno. Po dežju zalit z gnojnico zelo dobro uspeva. Plod je škrlatnordeč in zelo sočnat. Po obliki so plodovi gladki in gubasti. Gladki so bolj drobni in so okrogli ali jajčasti. V kuhinji se rabi kot omaka ali pa kot pridevek k juhi in različnim obaram.

Pravila za obiskovanje bolnikov.

1. Obišči bolnika le, če to zdravnik dovoli!

2. Odpusti vse, kar bi moglo bolnika razburiti. Ne pripoveduj mu, koliko je dela in tudi ne, kaj se je hudega zgodilo!

3. Ne čitaj in ne pusti bolniku čitati razburljivih povesti!

4. Ne govori z bolnikom o raznih boleznih!

5. Opusti vsako tožbo; tudi ne zdihuj in ne jokaj pri bolniku!

6. Ne govori preglasno, ne prehitro! Hodi tiho, in ne ropotaj z vrati!

7. Tvoj obisk naj ne traja predolgo, da bolnika ne utrušiš! 5—10 minut zadostuje.

8. Skušaj prineesti malo veselja in tolažbe v bolniško sobo! Kakšno melenkost (okrepčilo, cvetko) pusti pri bolniku kot spomin in zagotovilo, da zopet kmalu prideš!

9. Skušaj bolniku tudi kaj pomagati! Popravi odejo, zglavje; prezrači; daj mu piti in podobno.

10. Za vsak zdih in za vso bolnikovo melodušnost imej prijazno besedo, s katero podpreš bolnikovo zaupanje v Boga in njegovo pomoč!

„Vigred“ leta 1927.

Ker je 1., 2., 3. in 4. številka »Vigreda« za leto 1927 popolnoma pošla, prihajajo pa še vedno mnogoštevilna naročila, se je izdajateljica lista, Orliška zveza, odločila za ponatis zgoraj omenjenih števil. Novim naročnikom, ki jim zadnji mesec nismo mogli ustreči, bomo s peto številko poslali tudi ponatis.

»Vigred« je edini slovenski katoliški ženski list, zato ne sme manjkati v nobeni slovenski hiši. Naroča se v Ljubljani (Ljudski dom) in stane na leto Din 25.

Iz teme v luč.

(Konec.)

V njunih dušah je besnel divji obup. Zavračala sta vsako tolažbo, vsako dobro besedo, nihče doslej še ni pri njih nič opravil. Človeku je trgalo srce, ko je močni možakar, sedeč ob postelji svojega sotrpina, s široko odprtimi očmi poizkušal prodreti temo, ki ga je obdajala, a seveda brezuspešno. Kako je potem notranja bol strahovito spačila njegov lep, moški obraz in je zajokal kakor otrok: »Mati, — mamica — tebe več ne bom videl! In moj dom, moje gore! Slep slep! O, zakaj ni krogla bolje pogodila!«

Dijak pa sploh nikoli ni govoril. Z obvezanim čelom in zavezanimi očmi je ležal, smrtnobled, s stisnjenimi zobmi, roke pa zagrebene v odejo. Če ga je kdo ogovoril, je glavo zabrnil k zidu.

Ela je poslušala vse to s trepetajočim srem. Prosila je, naj jo peljejo k ubožčini in se je vsedla k postelji. Zatipala je po odeji, da je začutila roko enega in drugega. S sestrsko ljubeznijo ju je pobožala in zašepetala: »Ubožca moja, brata moja; o, brata sta mi in jaz sem vajina sestra, saj nosimo vsi trije enako usodo. Tudi jaz sem slepa in zato vem in razumem, kako je v vajinih dušah. Tudi jaz sem trpela, kar trpiš vidva, uboga moja brata!«

In je govorila še dalje, kakor govori mati bolnemu otroku; našla je besed nežnih in priserenih, toplih in dobrih, ki so kakor balzam padale v bolno dušo. Vračala se je zopet in zopet k njima in jima je pripovedovala, kako je sama našla pot iz noči v svetel dan, iz teme v luč. In ni mirovala prej, da je temni obup podlegel svetli božji milosti.

Mladi, močni mož, preprosti, verni sin naših hribov, se je prvi znašel v tihi vdanosti: »V božjem imenu torej; bom moral pač čakati, da zagledam večno luč. Bom pač moral živeti, kakor že. Če zmore kaj takega nežno dekle, bom že tudi jaz. Bog nam je gotovo gospodično Elo poslal za angela variha, da nas vodi.« »Da, da,« je nadaljeval, ko je Ela zavrnila njegovo hvale, »saj je tudi angel Gabrijel prinesel tako veselo oznanilo, da pride kmalu luč na svet. In gospodična Ela nam je tudi prinesla luč v duše.«

Dalje pa je trajal boj z dijakom-prostovoljcem. Bolestno se je trudil z razmišljanjem o svoji bodočnosti. Z vnanjim ponosom pa je skušal zakriti vso svojo bežnost. Toda Ela ni izgubila potrpljenja. O, kako se je borila za mir te uboge duše. »Tudi v našo noč gledajo božje zvezde, ljubi brat,« je govorila poltiho. »Mesto razdrtega in uničenega vnanjega sveta si moremo postaviti bogato notranjost, ki je polna neslutene sreče, polna luči in solnce.«

In ko je začela oba slepa reveža učiti pikčaste pisave slepih; svojo tablico jima je prinesla, svoj stroj za iglasto pisavo, vse jima je razložila, posebno pa je s sestrinsko ljubeznijo poudarjala to, da so tudi za slepega še pota in sredstva, ki jih more uporabljati sebi in drugim v korist.

Končno je prišel tudi za ubogega slepega dijaka dan izmirjenja in vdanosti v težko usodo. Ko je nekega dne Ela sedela

za harmonijem in igrala vse v srce segajoče melodije in seveda tudi ono, ki je njej prinesla mir in vdanost, je uprav ta povzročila pri slepem dijaku isto, kakor pri nji. Zagrebel je obraz v blazino in kakor vihar je šlo preko njega: obup, razdor in hrepenenje po miru. In je sklenil shujšane in posinele roke: »Gospod, tvoja volja naj se zgodi! Stori z menoj, kar hočeš.«

To je bil Elin najsrečnejši dan. Ko se je na večer tega dne poslavljala od »svojih bratov«, je pridržal slepi dijak njene roke in je prosil: »Gospodična Ela, morate pač še priti! Saj še ne znam hoditi po novi poti. Vse je še razdrto in bolno v meni. Sam si ne bom mogel dalje pomagati. O, pridite še, še!«

In Ela je pokazala njemu in še marsikateremu drugemu pot iz teme v luč.

Bolnišnica je zaradi svoje priprave lege postala nekako središče in zbirališče največjih nesrečnikov svetovne vojne — slepih vojakov. In tako je imela Ela dovolj prilike, da je v temna in vsa uničena srca prižigala luči, ki so razsvetljevale le-ta, pa tudi vso temno bodočnost bednih ter v najtemnejšo duševno temo vrgle žarek upanja. Popolnoma se je posvetila tem junakom, ki so najdragocenejše svojega življenja žrtvovali za domovino. S tem pa je dosegla najplemenitejši del ženskega življenja: pozabiti sebe in služiti drugim.

Dve materi ~ zaveznici.

Nekega dne, ko je Bog že vse polno velikih in malih prošenj uslišal in vse polno dobrot že na zemljo poslal, so prišli angeli, ki so te dobrote na zemljo odnesli, nazaj v nebesa, da izroče Bogu zahvalo zemljanov, ki jih je Bog tako obdaril. Mnogoteri so imeli veliko povedati o hvaležnosti ljudi, drugi zopet malo, nekateri celo nič. Dobri Bog je vse to potrpežljivo poslušal, pa je opazil tam med množico malega angela, ki se je trudil skozi gnečo do božjega prestola. Da bi napravil malemu nekoliko prostora, je odslavljal angela-poročevalce in angel je pokleknil pred božji prestol in razgrnil veliko pisano prošnjo pred božje oči. Dobrohotno se je Bog sklonil, da prečita prošnjo. Svetel žarek sočutja in usmiljenja je šinil preko njegovega obličja: tožbe, polne solz in bolesti uboge matere, za sive je videl napisane.

S svojim vsevednim očesom je pa Bog pogledal tja dol na zemljo in videl varovanko tega angela, ki še kleči in čaka božjega povelja, uboga mater, kako v svoji revni in mrzli sobici kleči na tleh in moli, moli. Sive lase ima mati, suha in vela lica in drobne koščene roke, ki jih sklepa v molitvi za sina, za onega sina, ki ga je lepo vzgojila in lepo učila, varovala vsega hudega, a ga končno morala poslati v svet. Tam pa ga je zapeljala slaba družina, da je pozabil na materine nauke, postal hudoben, brezveren. In tedaj se je uboga mati obrnila v vročih molitvah k dobremu Bogu in angel jih je napisal in prinesel pred božji prestol. Zdaj pa čaka božjega odgovora. Dobri Bog mu namigne in naroči, naj gre in potolaži ubogo mater vprav z božjo tolažbo. In angel je odhitel, da izvrši to božje naročilo.

Bog pa je namignil še drugemu angelu — angelu varihu onega izprijenega sina — naj stopi bliže. Resno in strogo mu je zastavil vprašanje: »Zakaj nisi bolj pazil na tebi v varstvo izročeno dušo in je nisi rešil iz rok hudobnežev in zapeljivcev?« Angel poklekne pred božji prestol in jokaje govori: »Gospod Bog, vse moči, ki si mi jih dal, sem porabil, da bi obvaroval svojega varovanca, pa ni hotel ubogati. Ko so v nedeljo zvonovi vabili k sv. maši in je sedel pri pijači in slabi tovarišiji, sem mu prigoval in ga vlekem nevidno v cerkev, a ga nisem zmogel; proste volje mu pa nisem smel vzeti. Če se je materi grdo odgovarjal in klel, sem ga spominjal na njegova detinska leta in na materino ljubezen in dobroto, a nič ni pomagalo. Če je cele noči služil grehu, sem mu na tihem govoril o tvoji ljubezni, pa tudi o tvoji strogosti, a ni maral za moje besede. Proste volje pa mu nisem smel vzeti. Gospod Bog, mene kaznuj, a mojemu varovancu bodi usmiljen!« Bog je ostal strog in resen; angelo ve prošnje ga niso potolažile.

Iz množice svetnikov je stopil pred božji prestol eden v belih oblačilih, s palmovo vejico v rokah. Pokleknil je poleg prosečega angela variha, — krstni patron onega izgubljenega sina je bil — dvignil je proseče roke k Bogu, toda Bog je ostal strog in resen in neizprosni. Prevelik greh je, če otroci starše žalijo in vsaka solza, ki jo potoči materino oko zaradi otrokovih hudobij, kliče k Bogu za maščevanje. Proseče so se uvrstili vsi božji svetniki in angeli pred Bogom, a ostal je neizprosni, ker je njegovo vsevedno oko videlo v knjigi življenja, kako malo dobrega je oni sin storil in da je še tisto malo treba pripisati dobri materi, koliko pa je storil za svoje pogubljenje. V žalosti so klonili glave nebeški prebivalci, ker so uvideli, da je nesrečnik zrel za večno pogubljenje.

Toda nebeške množice so se ta hip razmaknile in pred božji prestol je stopila Marija, božja Mati. Sinjemoder plašč ji je valovil do tal, krona dvanajstih zvezd ji je obdajala glavo, svetost in materina dobrota ji je sijala iz oči. Globoko so se priklonili vsi nebeščani in zaoril je nebeškolepi klic: »Ave Maria!« In nebeška Mati je pokleknila pred božji prestol poleg angela variha in krstnega patrona nesrečnega sina in jo zaprosila: »V imenu žalostne matere prosim za izgubljenega sina jaz, mati božjega Sina!«

In tedaj se je nagnil Bog milostno k Materi svojega Sina. Njene prošnje so premagale njegovo pravično jezo. Razveselilo se je žalostno lice angela variha in krstnega patrona. Bog pa je govoril: »Zaradi Tebe, matere mojega Sina, hočem dodeliti grešniku svojo milost in mu pripraviti pot za vrnitev k meni.«

Globoko se je priklonila Mati Marija v znak zahvale in odšla.

Angel varih pa je poletel na zemljo, da donese grešniku po dveh materah izprošeno milost...

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti. Cene nizke.
R. MIKLAUC, »PRI ŠKOFU«, LJUBLJANA

Za naše male.

Mali misijonar.

Za božič je bil Koblarjev Pavle bolan; ni mogel v cerkev k polnočnici in tudi k spovedi in sv. obhajilu ni mogel. Takoj po božiču pa je bil pri fari misijon in za praznik sv. Treh kraljev je bila lepa misijonska pridiga in šolski otroci so imeli skupno sv. obhajilo. Med njimi je bil tudi desetletni, poredni, skoro hudobni Koblarjev Pavle. Vse doslej je bil za starše in gospodično učiteljico Pavle en sam velik križ. Od tega dne pa so bile njegove muhe vedno bolj redke in stari ter bolelni ljudje, ki jih je Pavle prej zasmehoval, jim nagajal, so imeli mir pred njim; pomagal jim je celo, kjer je le mogel. Če je videl na cesti koga, ki se je trudil, hitro mu je pomagal. Če je potovka peljala težek vozček, ga ji je hitro in prav močno porinil čez klanec. In vedno je bil dobre volje. Tudi doma je bil ves izpremenjen; nikoli več se ni prepiral z bratci in sestricami. Če so ga mati poslali po sol, je bil v hipu nazaj, dočim so ga prej včasih čakali celo dopoldne. — In to ni bilo le kakšen dan, ampak vsak dan in že tudi dolge tedne in mesece.

Velikonočne praznike, ko je bilo pa več časa, sta ga pa mati in oče neko popoldne kar vprašala. Povedala sta mu, kako sta vesela njegove izpremembe, kako veseli so je v šoli in da že cela vas govori o njem. Pavle je kar rdeč postal in sram ga je bilo, odgovoru pa se le ni mogel izogniti. Najprej je rekel, da je to skrivnost, pa s tem oče in mati nista bila zadovoljna: moral je povedati. Tako-le je pravil:

Na sv. Treh kraljev dan je prav z zanimanjem poslušal misijonsko pridigo, ki mu je bila tako všeč, da si je dobro zapomnil pridigarja in je pazil, v katero spovednico pojde. Kar planil je za njim, prehitel druge spovedance in bil prvi pri spovedi pri g. misijonarju. »In saj veste, kaj vse sem moral povedati!« je rekel Pavle in obmolnil. Težko je nadaljeval.

G. misijonar je rekel: »Fant, nekaj posebnega je v tebi. Če me hočeš ubogati, te bodo vsi znanci odslej le gledali in nihče ne bo vedel, kako si se izpremenil tako hitro.« Nisem ga razumel; zato je nadaljeval: »Misijonar moraš postati! Milijsone in milijone otrok je še v poganskih deželah pri zamorcih v Afriki in Avstraliji, pri Indijancih v Ameriki, pri rjavih Indijcih v Aziji, pri rumenih Kitajcih in Japoncih, ki ne poznajo Jezusa. Misijonarji, ki gredo v te dežele, so le orodje božje milosti, za katero morajo pa vsi verniki, tudi otroci moliti. Na ta način morejo vsi postati misijonarji. Posebno otroci lahko s svojim premagovanjem zaslužijo tisočem svojih poganskih sovratnikov milost sv. vere.« Potem mi je g. misijonar naštel, kako naj jaz to delo začnem. Za vsak moj slučaj me je poučil, in zdaj delam tako. In tako prijet-

no in lepo je. — Pavle je končal; oče in mati sta bila vesela. Kdo pa izmed vas hoče posnemati Pavleta?

Materina slika.

Nekaj minut pred pomorsko bitko pri Manili je padla pomorščaku jopa v morje. Hitro prosi poveljujočega častnika, če sme ponjo, a odgovor se je glasil: »Ne!« Mladec kljub temu skoči v vodo, zagradi plavajočo jopo in pripleza nazaj na ladjo ter se postavi v vrsto. Zerad nepokorščine so ga zaprli in po bitki naj bi admiral Dewey podpisal obsodbo na več let trdnjavske ječe.

Obsojenec ves potr izvele iz žepa na srčni strani, ko ga poveljnik vpraša, zakaj je skočil v vodo, sliko in reče samo besedo: »Mati!«

Admiral poljubi mornarja, dobrega sina, in pravi: »Mladci, ki so za materino sliko pripravljani žrtvovati življenje, ga dajo tudi za domovino. Ne smejo te vkovati v verige! Prost si!«

Uganke.

Je grenko ko pelin, pa ga vendar posod radi jedó.

(Чай) Neki voznik je samo nekaj malega pojedel v gostilni, ko je prišel vun je pa počil. Kako je bilo to mogoče?

(Угадай з верёлы е [пш]) Po čim se poznata črevljarjeva žena pa kovačeva kobila?

(По тем, кер ст обэ — босш)

Hrbet ima, trebuha ne; lase ima, glave ne; roke ima, prstov ne.

(Козух)

Se pred Kristusovim rojstvom je bilo, pa še en teden ni staro.

(Гуна)

Imamo tako deklico, da vedno svoje čreva je pa svojo kri pije.

(Светлика-петролика)

Imamo tudi tako koklo, da ima 16 železnih piščet.

(Брана)

Sto in sto dog, pa samo dva obroča.

(Скрудник)

Repek ima, miška ni; perje ima, ptička ni; krono ima, kraljica ni.

(Репка)

Veseli korenin-cvetk na božjem svetu.

Poglejmo jih danes, razposajene, kako so dobre volje. Na robu žitnega polja imajo pomladno veselico. Mak, marjetica, plavica in kokalj se vrte ringaraja. Ena je prijezdila na kobilici k veselici. Druga se pogovarja z metuljkom, ki ji je sedel na roko. Prav resne pogovore morata imeti, ker je naša mala tako zamišljena. Drugi dve pa se gugata na žitni bilki. Ena, nagajivka, izpodmika kobilici bilko, da bo, revica, zdaj zdaj padla s svojega sedeža. Metuljčki, kačji pastirji, čebelice in čmrliji, vsi so na poletu k pomladanski veselici. Pa bo menda zaradi hudomušnosti naših cvetk prišlo še do prepira, ker niso vsi udeleženci tako razigrane volje kot le-te. Kaj pa potem? Najbolje bo, če potihoma pride droben pomladanski dežek in zmoli tole našo poredno družbo, da bo mir! Pomislite malo, kam se bo vsakteremu udeležencu in udeleženki kazalo skriti pred dežjem! Kaj ste od tega že opazili sami in kaj ste se učili v šoli? Poročajte mi!